

KAKO SMO PREPREČILI ONESNAŽEVANJE REKE SOČE IN VODNIH ZAJETIJ

Oskar Kosič*

UDK 614.777 (497.12)

Gasilci Gasilskega društva Nova Gorica, smo 28. 06. 1990 ob 11.40 od stalne službe UNZ Nova Gorica prejeli obvestilo, da je prišlo do hude prometne nesreče z možnimi ekološkimi posledicami in nevarnostjo požara. Poveljujoči vodja izmene je odredil takojšen izvoz tehničnega vozila, vozila s peno in visokim tlakom ter terenskega vozila z motornim čolnom. Po prihodu v kraj Globno je bila prva naloga gasilcev, da mesto nesreče in vozilo zavarujejo pred požarom s plastjo pene. Po opravljeni prvi nalogi je prispel ob 12.35 na kraj nesreče poveljnik društva in odredil polaganje plavajoče pregrade okrog 300 m dolvodno od nesreče kar je bilo končano do 13. ure. Vodni tok Soče je zaradi pravočasnega ukrepanja odgovornih v HE Plave in Solkan skoraj miroval, popoldanski veter je porival madež goriva po vodi navzgor, tako da je prišlo do minimalnega izliva od pregrade navzdol.

Po prihodu treh Petrolovih cistern in ko so na kraj nesreče pripeljali potrebne količine eperlita, stiroporja in kemolina, smo pričeli prečrpavati preostalo gorivo (benzin in D2) in istočasno pobirati in nevtralizirati plavajoče gorivo. Ves čas je bila koncentracija hlapov goriva v zraku neznosna in eksplozijsko nevarna, čemur je botrovala predvsem visoka temperatura zraka (nad 30°C). Ob 21. uri so prišli na pomoč gasilci iz GD Kanal, ki so delali vso noč. Ob 22. uri je bila opravljena zamenjava poveljujočega in galsilcev iz GD Nova Gorica.

Naslednjega dne (29. 6.), po prihodu izmene iz GD Nova Gorica, se je nadaljevalo odstranjevanje plavajočega goriva z nevtralizacijo in sežiganjem.

Obstoječa plavajoča pregrada je bila dopolnjena z improvizirano, ki je omogočala sežiganje.

Tretji dan (30. 6.) se je delo nadaljevalo s sežiganjem neposredno ob pregradi, saj se je preostalo gorivo po zaslugi ustreznega vodnega režima, ki je bil dosežen s pravilnim ukrepanjem upravljalcev HE Plave in Solkan zbrala na enem mestu.

Na osnovi ugotovitev ter dogovora pristojnih delavcev in organov je bila po temeljitem nevtraliziranju s kemolinom pregrada ob 14. uri denivelirana gladina Soče.

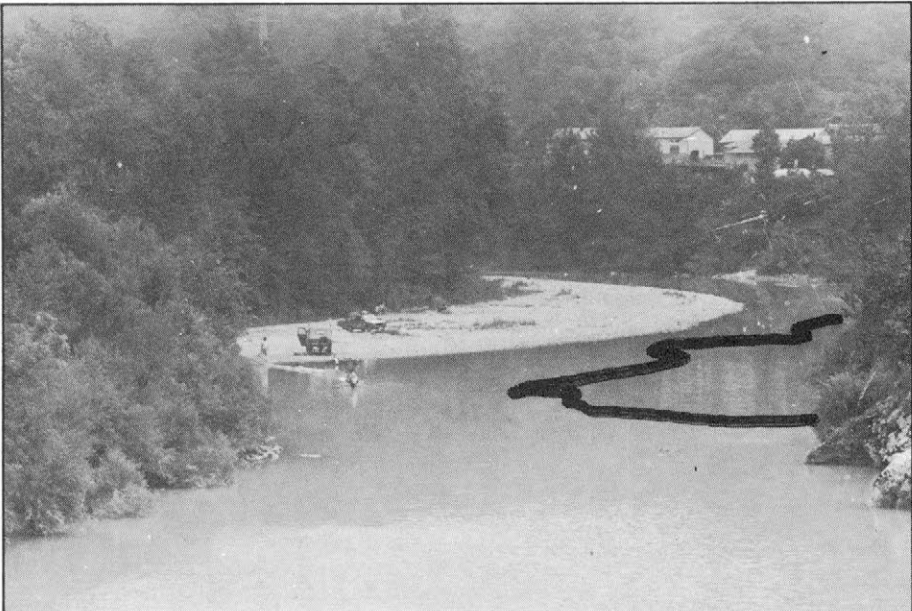
Četrti dan po nesreči (1. 7.) je bila opravljena končana nevtralizacija zadnjih madežev nafte na brežinah in na gladini reke.

Pri reševanju je sodelovalo 14 gasilcev Gasilskega društva Nova Gorica in 19 gasilcev Gasilskega društva Kanal. Pomagali so si s tremi gasilskimi avtomobili, motornim čolnom in drugo opremo. Skupaj so opravili 554 delovnih ur. Star pregovor pravi »Konec dober, vse dobro«. Zaradi požrtvovalnega dela gasilcev Gasilskega društva Nova Gorica in

Kanal ter strokovnih delavcev in organov (Petrol, civilna zaščita, občinski izvršni svet, higienski zavod, inšpektorat idr.), je ta ekološka nesreča (okrog 18.000 litrov izlitih derivatov) pustila tako na vodotoku, kot na zajetjih pitne vode minimalne posledice, saj pogina rib praktično ni bilo, količine derivatov v pitni vodi pa so zane-marljive.

Slika 1. Vlečno vozilo v katerem je našel smrt voznik. Nafta je v trenutku stekla v Sočo. Prikolica, še polna bencina, je v strugi.

Slika 2. Motorni čoln vleče pregrado, ki jo gasilci sproti sestavljajo, čez Sočo. Naftni madež grozi, da bo stekel po strugi.

* Gasilsko društvo Nova Gorica, Vojkova 57, Nova Gorica.